
Види декоративно – прикладного мистецтва

Образотворче мистецтво

Види декоративно – прикладного мистецтва України

Кераміка, гончарне мистецтво

- Гончарне мистецтво походить від грецького слова *kéramos* (глина), яке бере початок ще з античних часів. Вироби і матеріали, що отримуються спіканням глини, котра набула широкого поширення у всіх сферах життя — в побуті (різний посуд), будівництві (цеглина, черепиця, плитки, кахлі, скульптурні деталі), у техніці, на залізничному, водному і повітряному транспорті, в скульптурі і прикладному мистецтві. Основними технологічними видами є теракота, майоліка, фаянс, кам'яна маса і фарфор . Гончарство займає основну роль в обробці глини та виготовлення різноманітного кухонного посуду, а також цегли, кахлів та іншої кераміки.
<https://www.youtube.com/watch?v=OkgLIP1KTIk>

Лозоплетінн я

- Плетіння — [ремесло](#) з виготовлення [доморобних](#) господарсько-побутових та художніх виробів з різноманітної еластичної сировини. В Україні має багаті й давні традиції, особливо на Поліссі. Сліди лозоплетіння знайдені археологами ще в шарах епохи неоліту. Найдавніші пам'ятки українського плетіння походять з кінця XVIII - початку XIX століття і зберігаються у музеях Києва, Львова та інших міст. На Рівненщині росте майже три десятки видів лози, отож поліщуки з давніх-давен уміли плести ужиткові речі, а із зростанням попиту – і декоративні вироби.

<https://www.youtube.com/watch?v=OA-f2d2fgN4>

Кування

- Кування — спосіб, або технологічний процес, [обробки металів тиском](#) місцевого прикладання деформуючих навантажень з використанням універсального підкладного інструменту (молот, прес) або бойків, якщо деформація нагрітого металу в певних напрямках не обмежується робочою поверхнею інструменту^[1].

<https://www.youtube.com/watch?v=WeKcsp6mbiE>

<https://www.youtube.com/watch?v=4YMX57j9Upo>

Ткацтво

- Ткацтво — виробництво тканини на ткацьких станках. Виникло в пізньому палеоліті завдяки розвитку плетіння й прядіння. Ткацтво поділяють на ручне і машинне. Людину, яка професійно займається ткацтвом, називають «ткачем», «ткачихою».

<https://www.youtube.com/watch?v=HYngSB7SvwM>

Витинанка

- **Витинанка** (від українського слова «витинати», тобто «вирізувати», «вивертати») — вид народного декоративного мистецтва, зокрема українського. Включає сюжетні та орнаментальні [прикраси](#) житла — ажурні, силуетні тощо. Витинанки виготовляються з допомогою ножиць (маленьких і, наприклад, дуже великих — для стриження хутра овець), спеціальних дрібних пристосувань майстрів, що передаються з покоління в покоління, а також ножа, сокирки, інших знарядь. Матеріалом для витинанок є папір (білий або кольоровий). На Першій Міжнародній виставці витинанок (Вырезки мира, Вільнюс, 1991) витинанками були названі лише вироби з паперу (будь-якого) і тонкого картону. Витинанки використовують для прикрашання приміщень — стін, вікон (наприклад, дивовижні фіранки на кватирках сільських хат), а також полиць, [КОМИНІВ](#), печей. Витинанки застосовують як у побуті, так і для підготовки релігійних або світських свят.

<https://www.youtube.com/watch?v=T9SeLTFjtVM>

Художнє різблення

- Художнє різблення — вид декоративно-ужиткового мистецтва; оздоблення виробів з дерева, кості, каменю та ін. різбленими орнаментами або сюжетними зображеннями.
- **Різблення, різба́, різбярство, різбарство** — один з найдавніших і найбільш поширених видів [декоративного мистецтва](#), який полягає у знятті певного шару матеріалу за допомогою спеціальних інструментів. Малюнок чи візерунок, виконаний у цій техніці, теж називається **різба́ (різь)**

<https://www.youtube.com/watch?v=nR6XQwZl3EI>

Пискарство

- Писанки виготовляли навесні, на Великдень, сільськими дівчатами і жінками, монастирськими ченцями й іконописцями, міськими панянками тощо; техніка декорування різнилася. Яйця фарбували в один колір, використовуючи фарби, які виготовлялися з кори та плодів дерев, трав і квітів, інколи продряпували яйце, створюючи візерунки. Іноді закопували під землю, щоб яйце зробило урожай багатим і щедрим, розкладалися по могилах предків, укладали в середину могил маленьких дітей, а закохані за допомогою писанок висловлювали свої почуття. Люди вважали, що це ціле мистецтво, тому писанки переважно виготовляли для себе і лише зрідка для продажу на ярмарку. Зважаючи на фізичні особливості шкаралупи яйця, середньовічні писанки до наших днів не збереглися.

https://www.youtube.com/watch?v=1GDGm9yT_Ew

Килимарство

- **Килимарство** — виготовлення [килимів](#), стародавній художній [промисел](#), широко поширений в [Україні](#). Батьківщиною килимарства вважається [Персія](#). Історики вважають, що тодішні східні кочовики ткали щільні теплі полотна, щоб мати можливість швидко облаштувати житло. В умовах кочового життя захищали від [вітру](#) й [піску](#), дозволяли розділити приміщення чи прикрасити його. Трансформація практичного полотна у твір мистецтва почалася, очевидно у часі, коли кочовики стали вести осілий спосіб життя. Килими виготовляли як для власних потреб, так і на продаж, використовуючи для цього [ткацькі верстати](#) простої конструкції, які з'явилися тут наприкінці XIX ст. Вони були призначені для виготовлення [полотна](#), тому поліські килими були з двох полотнищ — «полок», які потім зшивали посередині. Для [основи](#) брали зсукану вдвоє нитку, на [піткання](#) — вовняну фарбовану пряжу.

<https://www.youtube.com/watch?v=zWDMmgqbujM>

Орнаменти на тарілках

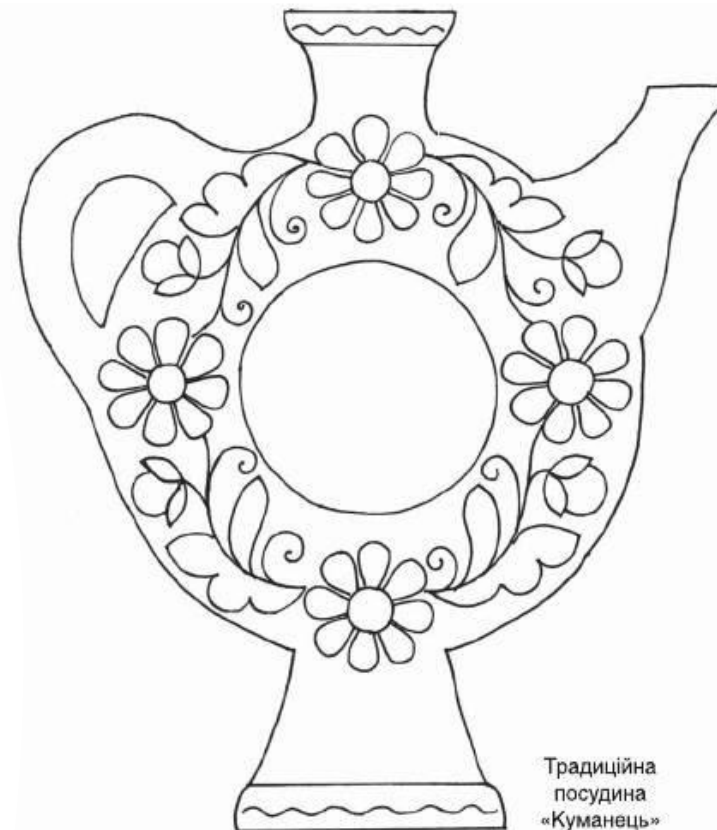
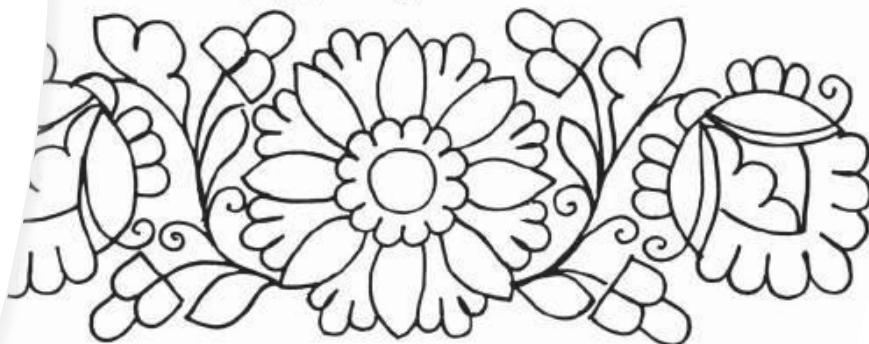
Орнамент на
куманецъ

Приклади малюнків

- За поданими схемами створіть кольоровий малюнок

Традиційна посудина «Глечик»

Традиційна посудина «Куманець»

<https://www.ukrinform.ru/rubric-culture/3210472-na-poltavsine-so-zdali-kniguraskrasku-s-opisnanski-mi-ornamentami.html#>

ЛІЩНЯНСЬКІ

Державна спеціалізована художня школа-інтернат I-III ступенів «Колегіум мистецтв у Опішному» імені Василя Кричевського

ЗАМАЛЬОВКІ

Президентський фонд Леоніда Кучми «Україна»

ЛІЩНЯНСЬКІ

Державна спеціалізована художня школа-інтернат I-III ступенів «Колегіум мистецтв у Опішному» імені Василя Кричевського

ЗАМАЛЬОВКІ

Президентський фонд Леоніда Кучми «Україна»

Приклади малюнків

- За поданими схемами створіть кольоровий малюнок

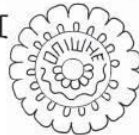

Традиційна
опішнянська
іграшка-свистунець
«Півник»

ОПІШНЯНСЬКІ

Державна спеціалізована художня
школа-інтернат I-III ступенів
«Колегіум мистецтв у Опішному»
імені Василя Кричевського

ЗАМАЛЬОВКИ

Президентський фонд
Леоніда Кучми
«Україна»

Традиційна посудина «Таріль»

ОПІШНЯНСЬКІ

Державна спеціалізована художня
школа-інтернат I-III ступенів
«Колегіум мистецтв у Опішному»
імені Василя Кричевського

ЗАМАЛЬОВКИ

Президентський фонд
Леоніда Кучми
«Україна»

<https://www.ukrinform.ru/rubric-culture/3210472-na-poltavsine-sozdali-kniguraskrasku-s-opisnanskimi-ornamentami.html#>

Завдання

- Тема: **Декоративно-ужиткове мистецтво**
- 1. Підготуйте матеріали та інструменти до роботи.
- Підручник <https://pidruchnyk.com.ua/511-obrazotvorche-mistectvo-zheleznyak-lamon-ova-6-klas.html> стор. 46-49. Робочий зошит, стор. 17 і 19.
- 2. Опрацюйте презентацію. Уважно ознайомтесь з особливостями українського декоративного мистецтва.
- 3. Ознайомтесь з видами ДУМ(наведено багато прикладів),до кожного подано цікаві відеоматеріали. Проаналізуйте, з яких матеріалів створюють декоративні вироби, в який спосіб виконують на них малюнки, якими засобами оздоблення виробів користуються майстри.
- 4. Виконайте в альбомі малюнок за прикладами декоративного Опішнянського розпису. Використовуйте фарби, олівці, власні пальчики, ватні палички, пензлики, ручки, фломастери (за бажанням.)
- 5. Фото роботи додайте в урок.
- 6. ДЗ: повторіть види ДУМ. Виконайте завдання дистанційного уроку.